

Massachusetts Massachusetts Plan Aksyon pou Tè Agrikòl

Konsènan Matris Aplikasyon an

Dènye amannman: 21/01/2025

Nan mwa desanm 2023, Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts la te pibliye, epi aplikasyon an te kòmanse.

Dokiman sa a bay yon brèf entwodiksyon sou matris aplikasyon an pou Plan an.

Pou jwenn plis kontèks sou Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la, tanpri vizite sitwèb plan an, ki gen ladan Rapò Pwogrè 2024 la, sou www.mass.gov/farmland-action-plan.

Pou Plis Enfòmasyon

www.mass.gov/farmland-action-plan

Pou nenpòt kesyon, tanpri kontakte:

Kowòdonatè Plan Aksyon pou Tè Agrikòl

Katharine Otto, MDAR

katharine.s.otto@mass.gov 413-544-2400

Kontni

Konsènan Matris Aplikasyon an	2
Konsèy pou eksplòre fèy kalkil matris la	2
WKi kalite bagay ki nan matris la?	2
Ki jan atik yo idantifye?	2
Kiyès k ap aplike?	3
Ki delè ak estati a?	4
Modifikasyon nan matris la	5
Abreviasyon	6
Definisyon	7

Konsènan Matris Aplikasyon an

Matris aplikasyon MFAP (Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts) genyen ladan l tout objektif, estrateji, aksyon, objektif aplikasyon, ak travay ki soti nan Plan 2023 la.

Matris la reprezante yon revizyon atik ki nan Plan an nan yon efò pou:

- Idantifye yon delè potansyèl pou aplikasyon
- Idantifye lidè ak lòt moun ki kapab aplike
- Klarifye langaj pou asire yon konpreyansyon klè sou atik la
- Tcheke si gen travay adisyonèl ki nesèsè pou ede nan aplikasyon aksyon yo

Nou prevwa lòt rafinman nan ane 2025. Apati 2026, matris la ap kontinye evolye pou reflete pwogrè aplikasyon an, men nan yon vitès pi dousman. Matris la se yon dokiman vivan ki swiv sa patnè yo te fè ak sa patnè yo planifye pou yo fè.

Matris la se yon fèy kalkil ki ka fè rechèch ladan l.

Matris la se yon fèy kalkil ki ka fè rechèch ladan l.

Where Nou mete mo kle tout kote sa posib pou ede w jwenn zòn ki sanble youn ak lòt. Sa gen ladan l rezime 2-3 mo pou tout estrateji ak aksyon yo. Li gen ladan l tou patnè yo ki nan lis pa fonksyon. Konsa, pa egzanp, si w enterese nan bagay ki gen rapò ak politik, ou ka vle chèche "Politik" nan kolòn "Prensipal moun k ap aplike" ak "Lòt moun ki kapab aplike".

Ou ka swa itilize fonksyon "**Chèche**" (Find) pou tout dokiman an, oubyen klike sou flèch ki desann nan tèt yon kolòn pou ouvri "**Filtrage**" (Filter) epi chèche sijè a oswa "**fè rechèch**" pou yon mo.

Ki Kalite Atik ki nan Matris la?

Apati janvye 2025, gen **plis pase 440 atik** nan matris la, ki reprezante atik ki soti nan Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la. Matris la gen kat (4) kalite atik:

- **Objektif**– Deklarasyon jeneral sou sa Plan an espere reyalize. Gen twa (3) objektif. Gen kèk atik ki adrese plizyè objektif.
- **Estrateji**– Klarifye ki aspè nan chak objektif y ap adrese. Gen douz (12) estrateji ak youn (1) ki gen rapò ak aplikasyon.implementation.
- **Aksyon**– Dirije fason chak estrateji pral aplike. Gen plis pase swasant (60) aksyon.
- **Travay**– Aktivite espesifik yo pwopoze pou aplike aksyon an. Gen plis pase twasan karant (340) travay. (Sa se yon konbinezon objektif aplikasyon ak travay ki soti nan MFAP la.)

Ki Jan Atik yo Idantifye?

Ki sa ki Nimewo ID MFAP la?

Nan Plan an, chak atik te gen yon nimewo ID ki te sòti nan kote li te ye nan estrikti a. Pa egzanp, **I.A.7.g.a** (gade kolòn "Original Plan ID").

Chak atik ki nan matris aplikasyon an gen yon **nimewo ID inik 4 chif** ("kolòn MFAP ID" – sa vle di ID Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts la). Nimewo sa a inik pou chak atik, sa ki pèmèt nou swiv aplikasyon an sou tan.

Menm jan ak Plan an, matris la kontinye fè referans ak Objektif, Estrateji, ak Aksyon pa nimewo ID yo. Travay yo fè referans ak yo sèlman pa ID 4 chif yo. Gen yon kolòn ki prezève ID Plan an pou referans.

- Nan kèk ka, yon atik ka divize an plis pase yon travay – lè sa a, yo asiyen yon nouvo ID a youn nan yo epi yo ajoute yon nòt sou fason de atik yo gen rapò. Sa ka rive si atik orijinal la te gen plis pase yon travay ki gen etap aplikasyon diferan.
- Nan kèk ka, de (2) oswa plis atik ka konbine nan youn, lè sa a youn nan ID yo sispann epi yo ajoute yon nòt.
- Apre yon sèten tan, nouvo atik ka ajoute (sitou travay!) pandan aplikasyon ap vanse epi nouvo travay yo idantifye. Yo asiyen yo yon nouvo nimewo ID.

Ki Jan Atik yo Klase?

Gen de (2) gwoup kolòn ki esplike kijan atik yo ranje oswa nich.

Kolòn "Objektif" (Goal), "Estrateji" (Strategy), ak "Aksyon" (Action) bay eksplikasyon alfanimerik sou fason atik la nich nan aksyon, estrateji, ak objektif. Nan pifò ka yo, sa koresponn ak fason yo nich nan plan an.

Kolòn "Tèks Objektif" (Goal Text), "Tèks Estrateji" (Strategy Text), ak "Tèks Aksyon" (Action Text) bay rezime 1-3 mo ki dekri kijan atik la nich nan aksyon, estrateji, ak objektif. Sa se yon bon fason pou chèche seksyon nan plan an sou yon sijè/mo kle patikilye. Li se yon bon fason tou pou jwenn kontèks rapid sou yon atik pou klarifye entansyon li. Pa egzanp, yon travay ki nich nan seksyon "Pwoteksyon" (Protection), "Restriksyon Agrikòl" (Agricultural Restrictions), ak "Finansman Federal" (Federal funding) ka pa mansyone espesyalman pwoteje tè oswa itilize finansman federal,

men nenpòt aktivite ki nan lis travay la ta dwe entèprete nan kontèks sa a.

Kiyès k ap Aplike?

Sa a se yon Plan pou Commonwealth Massachusetts. Li ap aplike atravè aksyon kolektif anpil patnè.

Nan matris aplikasyon an ak nan lòt pati rapò sa a, nou refere a moun oswa gwoup sa yo:

- **Patnè** – Sa se nenpòt moun oswa gwoup k ap ede nan aplikasyon Plan an.
- **Prensipal Moun k ap Aplike** – Patnè sa a se moun ki bay enèji ak sipò pou dirije aplikasyon yon aksyon oswa yon travay. Yo souvan gen ekspètiz nan domèn sijè a.
- **Lòt Moun ki Kapab Aplike** – Lòt patnè ki ta ka esansyèl pou aplike yon aksyon oswa yon travay. Lis sa a pa gen ladan l tout moun ki ka enplike, men li konsantre sou patnè kle ki gen ekspètiz oswa ide ki ka enfluyans aplikasyon an.
- **Lòt Antite ak Moun ki Enterese** ki ka gen enfòmasyon itil pou pataje pou enfòme travay la, ki ka fè pati solisyon an, oswa ki enterese nan rezilta travay la. (Pa enkli nan vèsyon Janvye 2025 la.)

Pou senplifye matris la, sof si yon òganizasyon espesifik enplike kòm yon patnè, matris la idantifye patnè yo selon fonksyon yo bay – tankou òganizasyon jesyon tè (land trust), ajans planifikasyon rejyonal, òganizasyon enkubatè, òganizasyon Achte Lokal (Buy Local), òganizasyon politik agrikòl, elatriye. Gade [Apendis A \(Abreviasyon\)](#) ak [Apendis B \(Definisyon\)](#) pou plis enfòmasyon.

For Pou vèsyon janvye 2025 la, anpil travay gen "**pa asiyen**" kòm prensipal moun k ap aplike – sa vle di prensipal patnè a poko

idantifye oswa konfime. Sa se yon opòtinite pou patnè potansyèl yo pran inisyativ epi ofri volontè pou dirije!

Ki Delè ak Estat a?

Delè potansyèl pou aplikasyon refere a moman aktivite sou aksyon an oswa travay la ka kòmanse:

- **Kout tèm**— Kòmanse nan pwochen youn oswa de ane yo.
- **Mwayen tèm**— Kòmanse nan pwochen 3-5 ane yo.
- **Long tèm**— Kòmanse omwen 5 ane apati kounye a.
- **Kontinyèl**— Atik ki deja an aksyon e ki bezwen kontinye chak ane – pa egzanp, ranfòsman kapasite, chèche finansman adisyonèl.
- **Konplete**—Atik la fin fèt epi pa gen bezwen pou aktivite kontinyèl.
- **Pa gen aksyon**—Atik la, jan li ekri a, pa ka aplike. Petèt li bezwen rafinman pou li ka aplike.

Estat a bay plis detay pou atik kout tèm ak kontinyèl yo:

- **Konplete**—Atik la fini, e pa gen okenn bezwen pou aktivite kontinyèl.
- **Esansyèlman konplete**— Pifò nan travay la fin fèt, men li ka pran tan pou finalize ti detay ki rete yo.
- **An pwogrè**—Atik la ap aplike kounye a.
- **Ap kòmanse talè**— starting within the next year or so
- **Pa gen aksyon**—Atik la, jan li ekri a, pa ka aplike. Li ka bezwen rafinman pou li ka aplike.

Modifikasyon nan Matris la

Matris la se yon dokiman vivan ki swiv sa patnè yo te fè ak sa yo planifye pou yo fè.

Vèsyon revize matris la ap poste sou entènèt le pli vit ke yo disponib, pwobableman chak 3-6 mwa. Nou rekòmande pou w tcheke www.mass.gov/farmland-action-plan anvan w fè nenpòt travay enpòtan pou w wè si gen yon nouvo vèsyon.

Ou ka pwopoze modifikasyon pou matris la lè w ranpli fòm Pòtay Fidbak Matris la ki disponib sou www.mass.gov/farmland-action-plan.

Abrevyasyon

A&F: Biwo Egzekitif Massachusetts pou Administrasyon ak Finans
ACEP: Pwogram Konsèvasyon Agrikòl pou Tè (Agricultural Conservation Easement Program)
AFT FIC: Sant Enfòmasyon sou Tè Agrikòl American Farmland Trust
AFT: American Farmland Trust
ALE: Dwa Konsèvasyon Tè Agrikòl (fè pati ACEP)
ALPC: Komite Prezevasyon Tè Agrikòl
APR: Restriksyon Prezevasyon Agrikòl
BIPOC: Moun Nwa, Endijèn, ak Koulè
CDC: Kòporasyon Devlopman Kominotè
CDFI: Enstitisyon Finansye Devlopman Kominotè
CLT: Fon Fidyisè Kominotè sou Tè (Community Land Trust)
CPA: Lwa Prezevasyon Kominotè
CR: Restriksyon Konsèvasyon
DCAMM: Divizyon Massachusetts pou Jesyon ak Antretyen Byen Kapital
DCR: Depatman Konsèvasyon ak Rekreyasyon Massachusetts
DFG: Depatman Pwason ak Jwèt Massachusetts
DOR: Depatman Revni Massachusetts
DPH: Depatman Sante Piblik
EEA DCS: Divizyon Sèvis Konsèvasyon Massachusetts
EEA: Biwo Egzekitif Massachusetts pou Zafè Enèji ak Anviwònman
EJ: Jistis Anviwònman
EOED: Biwo Egzekitif Massachusetts pou Devlopman Ekonomik
EOHLC: Biwo Egzekitif Massachusetts pou Lojman ak Kominote Ki Ka Viv Anndan Yo
FLI: Tè Agrikòl ki Gen Enpòtans Lokal
FSA Ajans Sèvis Fèm Depatman Agrikilti Ameriken
HUF Kiltivatè Istorikman Sou-Sèvi
MDAR Depatman Resous Agrikòl Massachusetts

MEPA: Lwa sou Politik Anviwònman Massachusetts
MFAP: Plan Aksyon sou Tè Agrikòl Massachusetts
MiM: Pwogram Mass in Motion, ki gen ladan kominote yo ki te resevwa sibvansyon
MLTC Ag: Kowalisyon Fon Fidyisè Tè Massachusetts - Gwoup Travay sou Tè Agrikòl (ansyen yon komite)
MLTC: Kowalisyon Fon Fidyisè Tè Massachusetts
MLTC CR: Kowalisyon Fon Fidyisè Tè Massachusetts Gwoup Travay sou Restriksyon Konsèvasyon
NRCS: Sèvis Konsèvasyon Resous Natirèl
NWL: Tè Natirèl ak Tè Travay
Org: Òganizasyon oswa antite
OPAV: Opsyon pou Achte nan Valè Agrikòl
RLI: Inisyativ Tè Rezilyan
ROFR: Dwa Premye Refi
RPA: Ajans Planifikasyon Rejyonal
SCAC21: Komisyon Espesyal sou Agrikilti nan Commonwealth nan 21yèm Syèk la
UMass: Inivèsite Massachusetts
UMass CAFE: Sant Inivèsite Massachusetts pou Agrikilti, Manje ak Anviwònman, ki gen ladan UMass Extension (ki gen ladan agrikilti ibèn) ak Clean Energy Extension
TA: Asistans teknik
USDA: Depatman Agrikilti Etazini
WRE: Dwa Rezèv Zòn Marekaj (fè pati ACEP)

Men non konplè lòt antite yo jan yo refere yo nan matris la, tradui an Kreyòl Ayisyen:

- Sou-Komite Pwogram ACEP-ALE nan Komite Teknik Eta NRCS la
- Komite Teknik Eta NRCS la

Ekip/Fonksyon MDAR

- Edikasyon Agrikòl– Anplwaye k ap travay sou edikasyon ak karyè nan domèn agrikilti.
- Mache Agrikòl– Divizyon pou Mache Agrikòl yo.
- Akizisyon– Ekip Akizisyon APR.
- Komisyonè– Biwo Komisyonè a.
- DACTA – Direktè pou Divizyon Konsèvasyon Agrikòl ak Asistans Teknik.
- Jistis Anviwònman – Ekip Jistis Anviwònman an.
- Enèji ak Klima – Anplwaye k ap travay sou inisyativ enèji ak klima.
- Kowòdonatè Plan Aksyon sou Tè Agrikòl– Kowòdonatè Plan Aksyon sou Tè Agrikòl la.
- Fiskal – Ekip Fiskal la.
- Sekirite Manje – Ekip Sekirite Manje a.
- GIS – Ekip GIS la.
- Lisans – Ekip lisans tè Leta yo.
- Sansibilizasyon – Fè pati Divizyon Mache Agrikòl yo.
- Politik – Direktè Lejislatif ak Politik.
- Jerans – Ekip Jerans APR.
- Agrikilti Iben – Kowòdonatè agrikilti iben.
- Viabilite – Ekip Pwogram Fòmasyon sou Viabilite Fèm ak Biznis Agrikòl.

Definisyon

Pou plis definisyon, gade Plan Aksyon sou Tè Agrikòl la.

Òganizasyon enèji agrikòl—Yon antite ki travay sou pwojè enèji agrikòl ki ka gen ladan asistans teknik pou kiltivatè yo, rechèch sou pi bon pratik, ak/oswa sipò pou lòt moun nan endistri agrikòl la ki gen rapò ak resous ak itilizasyon enèji. Sa a pa enkli gwoup devlopè ki fè pwofi.

Òganizasyon medyatè agrikòl—Yon antite ki bay sèvis medyatè pou kiltivatè yo pou ede rezoud diskisyon yo.

Òganizasyon politik agrikòl—Yon antite ki enplike nan travay defans ak politik ki gen rapò ak agrikilti ak/oswa sistèm alimantè.

Òganizasyon sèvis agrikòl—Yon antite ki bay asistans teknik ak sèvis ki oryante sou fèm ki pa espesifye yon lòt kote nan lòt kategori nan matris la (egzanp, òganizasyon finansman fèm, òganizasyon enkubate, Buy Locals ak lòt).

Kiltivatè Kòmansan¹ - Moun ki opere yon fèm oswa yon ranch pou dis (10) ane oswa mwens.

Efò Kolektif— Lè li pa gen anpil chans pou gen yon sèl moun k ap dirije aplikasyon an byen klè. Pa egzanp, travay la reyalize pa efò divès patnè nan divès etap an menm tan.

Fon Fidyisè Kominotè sou Tè—Yon antite ki baze sou kominote a ki kenbe tè nan yon fason ki vize bay aksè a tè pou benefis kominote a/kolektif la ak nan yon fason abòdab. Yo souvan asosye ak lojman abòdab, men yo travay tou ak agrikilti iben, espas ouvè, ak

devlopman ekonomik. Sa ka gen ladan tou òganizasyon sistèm alimantè ak jistis alimantè ki gen ladan aksè a tè nan travay yo (achte, vann, oswa lwe). Ka gen sipèpozisyon ak fonksyon fon fidyisè tè yo.

Òganizasyon Finansman Fèm—Yon antite ki bay finansman oswa prè bay kiltivatè yo, kit se san bi likratif, piblik, oswa pou bi likratif.

Òganizasyon Manm Kiltivatè—Yon antite ki konsantre sou sèvi kiltivatè ki manm òganizasyon an. Sa ka gen ladan gwoup komodite yo.

Òganizasyon Sistèm Alimantè—Yon antite ki enplike nan travay sistèm alimantè.

Kiltivatè Istorikman Sou-Sèvi² gen ladan gwoup sa yo dapre USDA:

- Kiltivatè Kòmansan
- Kiltivatè ki Gen Resous Limite
- Kiltivatè Dezavantaje Sosyalman
- Kiltivatè Veteran

HUF Organization —Yon antite oswa yon gwoup ki dirije pa epi/oswa ki reprezante Kiltivatè Istorikman Sou-Sèvi yo.

Incubator organization —Yon antite ki sipòte kiltivatè kòmansan yo atravè aksè a tè ak yon pwogram fòmasyon.

Land conservation membership org —Yon antite ki sèvi òganizasyon konsèvasyon tankou fon fidyisè tè ki manm òganizasyon an.

¹ USDA Natural Resources Conservation Service. Kiltivatè ak Ranchè Istorikman Sou-Sèvi. 19/06/2024. www.nrcs.usda.gov/getting-assistance/underserved-farmers-ranchers

² USDA Natural Resources Conservation Service. Kiltivatè ak Ranchè Istorikman Sou-Sèvi. 19/06/2024. www.nrcs.usda.gov/getting-assistance/underserved-farmers-ranchers

Òganizasyon Transfè Tè: Yon antite ki travay sou transfè tè ak/oswa siksè pou tè agrikòl.

Fon Fidyisè Tè: Yon antite ki travay aktivman pou konsève ak/oswa prezève tè pou tout tan. Sa ka gen ladan Fon Fidyisè Kominotè sou Tè k ap fè menm fonksyon an.

Òganizasyon Legal: Yon antite ki bay asistans legal bay kiltivatè yo.

Moun ki Gen Resous Finansye Limite³ - Moun ki gen resous finansye limite e ki fè fas ak defi nan aksè a tè, kapital, ak lòt resous ki nesèsè pou agrikilti.

Kiltivatè Dezavantaje Sosyalman⁴ - Moun ki fè pati gwoup ki te sibi prejije rasyal oswa etnik. Sa gen ladan Afriken Ameriken, Ameriken Endyen, Natif Natal Alaska, Azyatik, Ispanik, ak Moun ki soti nan Zile Pasifik yo.

Òganizasyon San Bi Likratif nan Nivo Eta a – Yon antite san bi likratif ki travay nan tout Massachusetts e ki gen entèraksyon ak patnè agrikòl ak/oswa kiltivatè yo.

Pa Asiyen – Yon prensipal moun k ap aplike poko idantifye oswa konfime pou travay sa a.

Òganizasyon Agrikilti Iben – Yon antite ki enplike nan sèvi kiltivatè ki angaje nan agrikilti iben.

Kiltivatè Veteran⁵ - Moun ki te sèvi nan Fòs Lane Ameriken yo e ki pa t opere yon fèm pou plis pase dis (10) an.

Whole farm planning and protection Sa gen ladan tè forè, lojman, enfrastrikti, ak lòt resous ki sipòte viabilite alontèm operasyon agrikòl yo.

Young farmer org –Yon antite ki sèvi jèn ak/oswa jèn kiltivatè.

³ USDA Natural Resources Conservation Service. Kiltivatè ak Ranchè Istorikman Sou-Sèvi. 19/06/2024. www.nrcs.usda.gov/getting-assistance/underserved-farmers-ranchers

⁴ USDA Natural Resources Conservation Service. Kiltivatè ak Ranchè Istorikman Sou-Sèvi. 19/06/2024. www.nrcs.usda.gov/getting-assistance/underserved-farmers-ranchers

⁵ USDA Natural Resources Conservation Service. Kiltivatè ak Ranchè Istorikman Sou-Sèvi. 19/06/2024. www.nrcs.usda.gov/getting-assistance/underserved-farmers-ranchers